Länsstyrelsen
Värmland

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.rs@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Ett nytt system för miljösanktionsavgifter

Er beteckning: KN 2026/01561

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Värmlands län avstyrker förslaget om att rörliga miljösanktionsavgifter ska prövas av länsstyrelsen i de fall där kommunen är tillsynsmyndighet.

Länsstyrelsen anser att det lägsta beloppet för rörlig miljösanktionsavgift för överträdelse av krav på läckagekontroll på anläggning med f-gaser bör justeras ner.

Länsstyrelsen föreslår att miljösanktionsavgiften för mätning och provtagning utan dokumentation tas bort helt.

6.3.1 Vem som beslutar om rörliga miljösanktionsavgifter

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att rörliga miljösanktionsavgifter ska prövas av länsstyrelsen i de fall där kommunen är tillsynsmyndighet.

Enligt länsstyrelsens uppfattning har kommunerna i de flesta fallen tillräcklig kompetens för att besluta om rörliga miljösanktionsavgifter. De vanligaste ärendena inom denna kategori gäller överträdelse av krav på läckagekontroll på anläggning med f-gaser. Med tanke på anläggningarnas storlek och den skada som uppkommer vid överträdelser är det mest troligt att de lägsta avgifterna kommer att tillämpas för dessa ärenden.

Kommunen har bättre kännedom om och redan etablerad kontakt med verksamhetsutövare. Därmed bedöms handläggning kunna ske effektivare av kommunen.

Redan idag är två myndigheter inblandande i utdömandet av miljösanktionsavgift, nämligen aktuell tillsynsmyndighet och Kammarkollegiet. Att det skulle tillkomma en ytterligare myndighet i dessa förhållandevis enkla ärendena gynnar inte hushållningen av samhällets resurser och leder till onödig byråkrati samt minskad tydlighet och transparens för verksamhetsutövaren. Det leder till längre handläggningstider och strider mot ambitionen att förenkla för verksamheter.

Som länsstyrelsen förstår det ska verksamhetsutövare även betala en timavgift för länsstyrelsens handläggning vilket innebär att verksamhetsutövaren ska erlägga avgifter till två myndigheter för samma förseelse.

10.3 Belopp för rörliga miljösanktionsavgifter

Länsstyrelsen förespråkar en sänkning av det lägsta beloppet för rörlig miljösanktionsavgift för överträdelse av krav på läckagekontroll på anläggning med f-gaser till 5 000 kronor, så att det är samma belopp som den nuvarande fasta avgiften.

Idag är den fasta avgiften för samma förseelse 5 000 kronor för samtliga anläggningar. Den lägsta avgiften som föreslås i promemorian för den specifika förseelsen uppgår till 20 000, vilket innebär en kraftig ökning.

De flesta anläggningar som berörs av denna avgift är livsmedelsverksamheter, många är små med blygsamma marginaler. Anläggningarna är oftast enkla och läckage av f-gaser är sällsynt.

Vissa miljösanktionsavgifter är symboliska medan andra är kännbara. Till exempel kostar det 1 000 kronor att vara försenad med en miljörapport där själva handläggningen av ärendet kostar mångdubbelt mer. Länsstyrelsen uppfattar den föreslagna lägstanivån avseende utebliven läckagekontroll på anläggningar med f-gaser som omotiverat hög.

Övriga synpunkter

6 kap. 4 § i förslaget till förordning om miljösanktionsavgifter ingår inte i den aktuella översynen. Länsstyrelsen vill ändå ta möjligheten att lämna synpunkter på befintliga miljösanktionsavgifter.

Länsstyrelsen anser att miljösanktionsavgiften för mätning och provtagning utan dokumentation bör tas bort helt. Denna

miljösanktionsavgift används endast i liten utsträckning, om ens alls. Avgiften har en styreffekt som kan ifrågasättas då det blir en tröskel för att provta eller mäta, eftersom verksamhetsutövaren först måste upprätta en dokumentation. I en verksamhet görs många provtagningar och mätningar ad hoc för att utreda verksamhetens miljöpåverkan eller tekniska problem med reningsutrustning med mera. Verksamhetsutövarna kan uppfatta det som att lagstiftaren ser allvarligare på att inte dokumentera provtagningen eller mätningen än att inte mäta alls.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Georg Andrén med miljöskyddshandläggare Mats Bergström som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnat länsråd Cecilia Tisell, enhetschef Ulrika Fahlstad och rättschef Ingela Alverfors medverkat.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post varmland@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, eller ring vår växel 010-224 70 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/varmland.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/varmland/personuppgifter